

การส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์ นานาศิลป์พื้นบ้านอีสาน
“ฟ้อนตุงกา” จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามรูปแบบ
ชิปปา โมเดล (CIPPA model)
รายวิชานานาศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางพัทธ์พิมล น้อยวิบล
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเทศบาล 1 สุขวิทยากรตั้งตรงจิตร 15
กองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์ นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ชูตฟ้อนตุมกา จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามรูปแบบชิปปา โมเดล (CIPPA model) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ รายวิชานาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ผู้วิจัย นางพัตรพิมล น้อยวิบล ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

สถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล ๑ สุขวิทยากรตั้งตรงจิตร ๑๕ กองการศึกษาเทศบาลเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ปีที่วิจัย ๒๕๖๘

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์คือ (๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและส่งเสริมพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์ นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ฟ้อนตุมกา จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติ ตามรูปแบบชิปปา (CIPPA model) รายวิชานาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (๒) เพื่อประดิษฐ์ทำรำและทดลองใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติการสร้างสรรค์ นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ฟ้อนตุมกา จังหวัดยโสธร ตามรูปแบบชิปปา (CIPPA model) รายวิชานาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (๓) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนในการใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามรูปแบบชิปปา (CIPPA model) การสร้างสรรค์ นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ฟ้อนตุมกา จังหวัดยโสธร รายวิชานาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐ ดัชนีประสิทธิผลตามเกณฑ์ ๗๐ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ และมีทักษะการรำในการเรียนรู้หลังเรียน ๒ สัปดาห์ และ (๔) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์ นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน ฟ้อนตุมกา จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติ ตามรูปแบบชิปปา (CIPPA model) รายวิชานาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือ (๑) สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา คือ เอกสารที่เกี่ยวข้องด้วยการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จำนวน ๔๐ คน ครูศิลปะ จำนวน ๖ คน เครื่องมือสำหรับการวิจัย คือ แบบบันทึกเอกสารและสรุปความแบบสัมภาษณ์นักเรียนและครูผู้สอน (๒) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสร้างและการทดลองใช้การเรียนรู้ คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ คน นักเรียนที่ใช้ในการสร้างและทดลองใช้ทั้งแบบรายบุคคลหรือแบบเดี่ยว จำนวน ๔ คน แบบกลุ่มเล็ก จำนวน ๘ คน และแบบกลุ่มใหญ่ จำนวน ๑๒ คน จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ โดยใช้เครื่องมือ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา (CIPPA model) จำนวน ๖ แผน แบบฝึกทักษะ ๖ เล่ม และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน ๔๐ ข้อ (๓) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้จริง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๑ จำนวน ๒๔ คน ใช้เครื่องมือเหมือนกับขั้นการทดลองใช้ เรื่องละ ๓ ชั่วโมง รวมเวลาเรียน ๑๘ ชั่วโมง (๔) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๑ จำนวน ๒๔ คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน ๒๐ ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพ และการทดสอบค่า t (Dependent samples) ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

บทคัดย่อ (ต่อ)

๑.สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนา พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องทักษะการสร้างสรรค์ นาฏศิลป์พื้นบ้านอีสาน “ฟ้อนตุมกา” จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกทักษะปฏิบัติตามรูปแบบชิปปา โมเดล (CIPPA model) สาระนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ยังไม่มีการสร้างสรรค์ท่ารำและพัฒนาทักษะการรำของผู้เรียนและส่งเสริมความรู้ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพและครูมีงานพิเศษค่อนข้างมาก แนวทางแก้ไขปัญหาคือ ครูศิลปะควรได้รับการพัฒนา โดยนำ ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา โมเดล (CIPPA model) และแบบฝึกทักษะมาใช้ เพราะเน้นผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด๒. นาฏสร้างสรรค์ประดิษฐ์ท่ารำ “ฟ้อนตุมกา” จังหวัดยโสธร โดยใช้แบบฝึกทักษะและทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา โมเดล (CIPPA model) มี องค์ประกอบที่สำคัญ คือ หลักการของรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ และการ ประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อนำไปทดลองใช้ด้วยรูปแบบการสอน พบว่า (๑) การทดลองใช้แบบหนึ่งต่อหนึ่ง มี ประสิทธิภาพเท่ากับ ๗๗.๐๔/๗๖.๖๗ ต่ำกว่าเกณฑ์ ๘๐/๘๐ จึงได้ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการสอน (๒) การ ทดลองใช้แบบกลุ่มเล็ก มีประสิทธิภาพเท่ากับ ๘๑.๑๑/๘๐.๔๒ เท่ากับเกณฑ์ ๘๐/๘๐ โดยได้ปรับปรุงแก้ไขอีก ครั้ง และ (๓) การทดลองใช้แบบกลุ่มใหญ่ มีประสิทธิภาพเท่ากับ ๘๓.๐๒/๘๒.๖๖ สูงกว่าเกณฑ์ ๘๐/๘๐ แสดงว่า สามารถนำรูปแบบการเรียนรู้ตามรูปแบบชิปปา (CIPPA model) และแบบฝึกทักษะไปใช้สอนจริง ได้อย่างมีคุณภาพ

๓. ผลการการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ “ฟ้อนตุมกา” จังหวัดยโสธร ตาม รูปแบบชิปปา โมเดล (CIPPA model) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พบว่า (๑) มีประสิทธิภาพเท่ากับ ๘๖.๑๖/๘๕.๑๘ สูงกว่าเกณฑ์ ๘๐/๘๐ (๒) มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ ๐.๗๕๔๑ แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๔๑ สูงกว่าเกณฑ์ ๗๐ หรือมีประสิทธิผลอยู่ในระดับดี (๓) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และ (๔) นักเรียนมีทักษะในการเรียนรู้ท่ารำประกอบเพลง โดยนักเรียนมี คะแนนลดลงเพียงร้อยละ ๐.๑๘

๔. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ เรื่องนาฏศิลป์สร้างสรรค์ “ฟ้อนตุมกา” จังหวัดยโสธร ตามรูปแบบชิปปา โมเดล (CIPPA model) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยภาพรวมและรายด้าน ๔ ด้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด รายด้านเรียง

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการได้รับความรู้จากรูปแบบการสอน ด้านรูปแบบการสอน ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ของนักเรียนและด้านแบบฝึกทักษะ